

Lijst van de belangrijkste Belgische en Europese wettelijke en regelgevende bepalingen (met rechtstreekse uitwerking) die niet worden behandeld door de huidige versie van de Bijkomende norm bij de ISA's (norm van 2013, gewijzigd in 2016 en goedgekeurd door de minister in maart 2017)¹

1. Bepalingen van toepassing op alle controlemandaten:

- 1) Wijziging betreffende de inleiding van het commissarisverslag overeenkomstig art. 144, § 1, 1° W. Venn. (de aangebrachte wijzigingen zijn onderstreept):

“Het verslag van de commissarissen bedoeld in artikel 143, lid 1, moet minstens volgende elementen bevatten:

1° een inleiding, waarin ten minste wordt vermeld op welke jaarrekening de wettelijke controle betrekking heeft, welke vennootschap onderworpen is aan de wettelijke controle, wie tussenkomt in de benoemingsprocedure van de commissarissen bedoeld in artikel 130, de datum van de benoeming van de commissarissen, de termijn van hun mandaat, het aantal opeenvolgende boekjaren dat het bedrijfsrevisorenkantoor of het geregistreerd auditkantoor, of, bij gebrek eraan, de bedrijfsrevisor belast is met de wettelijke controle van de jaarrekening van de vennootschap sinds de eerste benoeming, en volgens welk boekhoudkundig referentiestelsel de jaarrekening werd opgesteld, alsook de periode waarop de jaarrekening betrekking heeft;”.

- 2) Verplichting voor de commissaris om, overeenkomstig art. 144, § 1, 6° W. Venn., (in het tweede deel van het verslag) een “oordeel” tot uitdrukking te brengen over het jaarverslag (in plaats van het opnemen van een vermelding):

“6° een oordeel dat aangeeft of het jaarverslag in overeenstemming is met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en of het is opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96;”.

⇒ Cf. [Advies 2017/02: Van toepassing zijnde voorschriften op het commissarisverslag over het boekjaar 2016.](#)

- 3) Verplichting voor de commissaris om, overeenkomstig art. 144, § 1, 7° W. Venn., in zijn verslag een verklaring op te nemen betreffende eventuele materiële onzekerheden:

“7° een verklaring betreffende materiële onzekerheden die verband houden met gebeurtenissen of omstandigheden die mogelijk aanzienlijke twijfel doen rijzen over het vermogen van de entiteit om haar bedrijfsactiviteiten voort te zetten;” .

⇒ Cf. ook [Advies 2017/04: Commissarisverslag – Draagwijdte van de verklaring in het commissarisverslag van \(eventuele\) materiële onzekerheden die verband houden met gebeurtenissen of omstandigheden die mogelijk aanzienlijke twijfel doen rijzen over het vermogen van de vennootschap om haar bedrijfsactiviteiten voort te zetten \(art. 144, § 1, 7° W. Venn.\)](#).

---

¹ Bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) - Het commissarisverslag in het kader van een controle van financiële overzichten overeenkomstig de artikelen 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen en andere aspecten met betrekking tot de opdracht van de commissaris, aangenomen in 2013, gewijzigd in 2016 en goedgekeurd door de minister in maart 2017 (gecoördineerde versie beschikbaar op: https://www.ibr-ire.be/nl/regelgeving/normen_en_aanbevelingen/normen/Documents/Bijkomende-norm-bij-de-ISAs-gecoördineerd-17-03-2017.pdf).

- 4) Verplichting voor de commissaris om, op grond van art. 144, § 1, 10° W. Venn., in zijn verslag een vermelding op te nemen over de documenten die overeenkomstig art. 100 W. Venn. moeten worden neergelegd:

“10° een vermelding die aangeeft of de documenten die overeenkomstig artikel 100, § 1, 5°, 6° /1, 6° /2 en § 2 moeten worden neergelegd zowel qua vorm als inhoud de door dit Wetboek verplichte informatie bevatten;”.

Huidige bijkomende norm beoogt alle op te nemen documenten, waaronder bijvoorbeeld de betalingen aan overheden, de sociale balans en de deelnemingen. Krachtens het nieuw art. 144 W. Venn. moeten sommige van deze documenten niet meer worden opgenomen.

- 5) Verplichting voor de commissaris om, overeenkomstig art. 144, § 1, 11° W. Venn., in zijn verslag een vermelding op te nemen met betrekking tot, enerzijds, de onafhankelijkheid en, anderzijds, het feit dat de bedragen van de erelonen vermeld in de toelichting bij de jaarrekening correct zijn uitgesplitst:

“11° een vermelding ter bevestiging, enerzijds, dat zij geen opdrachten hebben verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening en dat zij in de loop van hun mandaat onafhankelijk zijn gebleven tegenover de vennootschap en, anderzijds, dat de bedragen voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 134 desgevallend correct zijn vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening. Indien dit niet het geval is, vermelden de commissarissen de gedetailleerde informatie zelf in hun verslag van commissaris(sen);”.

- 6) Verplichting voor de commissaris om, overeenkomstig art. 144, § 1, 12°, in zijn verslag zijn vestigingsplaats te vermelden:

“12° een vermelding van de vestigingsplaats van de commissaris(sen).”

- 7) Verplichting voor de commissaris om, overeenkomstig art. 143 W. Venn. een verslag van niet-bevinding op te stellen in de volgende omstandigheden:

“De commissarissen stellen naar aanleiding van de jaarrekening een omstandig schriftelijk verslag op. Met het oog daarop overhandigt het bestuursorgaan van de vennootschap hen de nodige stukken, en dit ten minste één maand of, bij de vennootschappen waarvan de aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een markt als bedoeld in artikel 4, vijfenveertig dagen vóór de geplande datum van de algemene vergadering.

Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft om hen deze stukken binnen de wettelijke termijn, bedoeld in lid 1, te overhandigen, stellen de commissarissen een verslag van niet-bevinding op, bestemd voor de algemene vergadering van aandeelhouders en gericht aan het bestuursorgaan, voor zover zij niet in staat zijn om de termijnen na te leven die in onderhavig Wetboek zijn voorgescreven in verband met de terbeschikkingstelling van hun verslag van commissaris.”

2. Bepalingen enkel van toepassing op mandaten bij organisaties van openbaar belang

- 1) Verplichting voor de commissaris, ingeval de gecontroleerde entiteit een organisatie van openbaar belang is, om, overeenkomstig artikel 10, punt 2. c) van Verordening (EU) Nr. 537/2014 in zijn verslag *“een beschrijving van de als meest significant ingeschatte risico’s op een afwijking van materieel belang, met inbegrip van ingeschatte risico’s op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude”* (of kernpunten van de controle, cf. ISA 701, § 8) te verstrekken.

- 2) Verplichting voor de commissaris, ingeval de gecontroleerde entiteit een organisatie van openbaar belang is, om, overeenkomstig artikel 10, punt 2. e) van Verordening (EU) Nr. 537/2014, in zijn verslag *“een bevestiging [te verstrekken] dat het auditoordeel consistent is met de aanvullende verklaring aan het auditcomité als bedoeld in artikel 11 [van de Verordening EU]”*.